

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

27.10.2016р.

м. Одеса

№ 66 -р/к

Справа № 93-01/2015

Про порушення
законодавства про
захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 93-01/2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Чорноморської селищної ради (далі - Чорноморської СР) (67570, Одеська обл., Лиманський р-н, с.м.т Чорноморське, буд.19, код ЄДРПОУ 05583176)

ВСТАНОВИЛА:

Справа № 93-01/2015 була відкрита розпорядженням Адміністративної колегії Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 11.08.2015р. №97-рп/к.

За результатами розгляду справи встановлено:

Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України на підставі ст.ст.7,17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», п. 3 та п.8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 21.02.2001 року за №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 30.03.2001 року за № 291/5482 (зі змінами та доповненнями) проведено дослідження діяльності Житлово – комунального господарства Чорноморської селищної ради (далі - ЖКГ Чорноморської СР) на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

1. Рішенням № 682-VI від 14.05.2015р. Чорноморської селищної ради «Про затвердження тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення в смт. Чорноморське та с. Гвардійське» затверджено ЖКГ Чорноморської СР тарифи на послуги централізованого водопостачання та водовідведення з 01.06.2015р. у такому розмірі:

1. смт. Чорноморське вул. Гвардійська, вул. Курортна (ВМВ №1)

Послуга	Населення, грн./м ³	Бюджетні організації, грн./м ³	Юридичні особи, грн./м ³
Водопостачання	8,04	11,93	13,77
Водовідведення	2,18	3,18	3,68
Загальний тариф	10,22	15,11	17,45

При відсутності приладів обліку – згідно з нормами споживання.

2. смт. Чорноморське вул. Нижня Чабанка (ВМВ №2)

Послуга	Населення, грн./м ³	Бюджетні організації, грн./м ³	Юридичні особи, грн./м ³
Водопостачання	7,10	10,55	-
Водовідведення	-	-	-
Загальний тариф	7,10	10,55	-

При відсутності приладів обліку – згідно з нормами споживання.

3. смт. Чорноморське вул. Сонячна, вул. Верхня Чабанка (ВМВ №3)

Послуга	Населення, грн./м ³	Бюджетні організації, грн./м ³	Юридичні особи, грн./м ³
Водопостачання	10,23	15,13	17,48
Водовідведення	2,95	4,30	2,51
Загальний тариф	13,18	19,43	22,46

При відсутності приладів обліку – згідно з нормами споживання.

4. с. Гвардійське (ВМВ №5)

Послуга	Населення, грн./м ³	Бюджетні організації, грн./м ³	Юридичні особи, грн./м ³
Водопостачання	7,77	11,53	13,32
Водовідведення	1,72	2,51	2,91
Загальний тариф	9,49	14,04	16,23

При відсутності приладів обліку – згідно з нормами споживання.

До структури тарифу на централізоване водопостачання ЖКГ Чорноморської селищної ради включено такі показники: подача води, витрати води, експлуатаційні витрати, оплата праці, відрахування на обов'язкове держане соціальне страхування, рентабельність податок на прибуток, податок за спеціальне використання води, загальні витрати.

Плановий прибуток закладений до тарифу на централізоване водопостачання у розмірі: бюджетні організації – 262535,06 грн.(без ПДВ), юридичні особи – 262 535,06 грн. (без ПДВ).

До структури тарифу на централізоване водовідведення ЖКГ Чорноморської селищної ради включено такі показники: об'єм стоків, витрати електроенергії, оплата праці прями витрати, оплата праці АУП, оплата праці загальнопромислові витрати, оплата праці витрати на збут, експлуатаційні витрати, оплата праці, відрахування на обов'язкове державне соціальне страхування, рентабельність, податок на прибуток, загальні витрати.

Плановий прибуток закладений до тарифу на централізоване водовідведення у розмірі: бюджетні організації - 63826,30 грн. (без ПДВ), юридичні особи - 68492,77 грн. (без ПДВ).

Інвестиційна програма у ЖКГ Чорноморської СР відсутня.

Діючим законодавством передбачене:

Законом України «Про житлово – комунальні послуги» визначено основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Також, статтею 9 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що органи місцевого самоврядування здійснюють контроль за дотриманням стандартів, нормативів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг, відповідно до встановлених законодавством повноважень.

Ст.30 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» передбачає відповідності рівня цін/тарифів розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

Статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що:

1. Порядок формування тарифів на кожний вид житлово-комунальних послуг визначає Кабінет Міністрів України.

2. Виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Порядок доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад розробляється і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Таким чином, діючим законодавством визначені обов'язки виконавців/виробників комунальних послуг, в т.ч. виробників послуг з централізованого водопостачання, щодо дотримання норм та діючих правил при формування тарифів на житлово-комунальні послуги.

Виходячи з вищенаведеного, Підприємство, яке є виробником (виконавцем) послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, відповідно до вимог діючого законодавства є відповідальним за формування тарифів на свої послуги.

Механізм формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення визначений Порядком формування тарифів на централізоване водопостачання, затвердженим Постановою КМУ № 869 від 01.06.11р. «Про затвердження єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» (далі - Порядок).

Відповідно до п.1. та п.2. Порядку - Порядок визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення та застосовується під час установа Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг та органами місцевого самоврядування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій, а також для суб'єктів господарювання на суміжних ринках, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку таких тарифів.

Відповідно до п.3. Порядку, тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення - вартість одиниці (1 куб. метр) централізованого водопостачання чи водовідведення відповідної якості як грошовий вираз планованих економічно обґрунтованих витрат з урахуванням планованого прибутку.

Згідно п.4. Порядку, формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення здійснюється з урахуванням витрат за кожним видом ліцензованої діяльності, облік яких ведеться ліцензіатом окремо.

Згідно п.5. Порядку, ліцензіат здійснює розподіл витрат між видами господарської діяльності, зокрема пов'язаних з централізованим водопостачанням та водовідведенням, в установленому законодавством порядку.

Відповідно до п.18. Порядку, до тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення включається планований прибуток.

Планований прибуток визначається як сума коштів, що перевищує суму повної планованої собівартості і спрямовується на здійснення необхідних інвестицій, погашення основної суми запозичень та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи для провадження ліцензованої діяльності, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу та нарахування податку на прибуток.

Планування складової частини зазначеного прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій для провадження ліцензованої діяльності, провадиться відповідно до інвестиційної програми ліцензіата, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої в установленому уповноваженими органами порядку.

Згідно з п.3. Порядку, інвестиційна програма - комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для підвищення рівня надійності та забезпечення ефективної роботи систем централізованого водопостачання та водовідведення, який містить зобов'язання суб'єкта господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення щодо будівництва (реконструкції, модернізації) об'єктів у зазначеній сфері, поліпшення якості послуг, з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання.

При аналізі розрахунку тарифів на централізоване водопостачання, Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України встановлено, що зазначені розрахунки з надання послуг на централізоване водопостачання були розраховані з:

- порядком не передбачено виділення тарифів для споживачів в окремих містах чи селах, або відокремлених категорій споживачів (водопостачальні організації чи інші юридичні особи)
- порядком не визначено включення до структури тарифу планового прибутку для бюджетних організацій та юридичних осіб при відсутності інвестиційної програми;
- відсутністю інвестиційної програми.

Отже, ЖКГ Чорноморської СР подало на погодження Чорноморській селищній раді тарифи на послуги з центрального водопостачання та водовідведення, які розраховані з використанням необґрунтованих показників та як наслідок не мають економічного обґрунтування.

Зазначені тарифи були встановлені Рішенням Чорноморської селищної ради від № 682-VI від 14.05.2015р.

Таким чином, тарифи на послуги з централізованого водопостачання, встановлені Рішенням Чорноморської селищної ради № 682-VI від 14.05.2015р. є економічно необґрунтованими.

Такі дії Чорноморської селищної ради, у вигляді встановлення рішенням № 682-VI від 14.05.2015р економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення ЖКГ Чорноморської СР, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст. 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень ЖКГ Чорноморської СР.

2. ЖКГ Чорноморської СР, почало застосовувати тарифи, встановлені рішенням Чорноморської селищної ради від 14.05.2015р. № 682-VI щодо встановлення тарифів на послуги з водопостачання з дати його прийняття.

Пунктом 5 статті 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що у разі зміни цін/тарифів на житлово-комунальні послуги виконавець/виробник не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію повідомляє про це споживачів з посиланням на рішення відповідних органів в засобах масової інформації.

Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №390 від 30.07.12р. затверджено «Порядок доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад» (далі-Наказ) визначено механізм доведення суб'єктами господарювання, що виробляють або надають житлово-комунальні послуги (далі - суб'єкти господарювання), до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та врахування відповідної позиції територіальних громад при встановленні уповноваженими органами тарифів на житлово-комунальні послуги.

Пунктом 2.14 Наказу визначено, що контроль за дотримання суб'єктами господарювання порядку доведення до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад здійснюється

органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, визначених чинним законодавством.

У результаті таких дій Підприємства, споживачі не були поінформовані про підвищення тарифів у строк, який передбачено законодавством, та розпочали сплату за отримані послуги у більшому розмірі раніше, ніж повинні були в разі дотримання надавачем послуг вимог ч. 5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», тобто, не менше, ніж через 15 днів після прийняття Чорноморською селищною радою рішення від 14.05.2015р. № 682-VI.

В рішенні Чорноморської селищної ради № 682-VI від 14.05.2015р. не додержані вимоги п. 5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», внаслідок чого ЖКГ Чорноморської СР не змогло вчасно попередити споживачів за 15 днів до введення нових тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення у дію в засобах масової інформації.

Таким чином, Чорноморська селищна рада, прийнявши рішення № 682-VI від 14.05.2015р. про введення тарифів в дію з дати їх прийняття, створила для ЖКГ Чорноморської СР умови, за яких Підприємство не змогло забезпечити відповідне повідомлення споживачів про зміну вартості комунальних послуг з посиланням на рішення Чорноморської селищної ради відповідно до вимог ч.5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», що призвело до ущемлення їх інтересів споживачів ЖКГ Чорноморської СР.

Такі дії Чорноморської селищної ради щодо створення для ЖКГ Чорноморської СР умов, за яких воно не змогло забезпечити відповідне повідомлення споживачів про зміну вартості комунальних послуг з посиланням на рішення Чорноморської селищної ради відповідно до вимог ч.5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді створення умов для вчинення ЖКГ Чорноморської СР порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

3. Рішенням № 330 – V від 16.01.2008р. Чорноморської селищної ради «Про затвердження норм споживання та різниці затверджених тарифів на послуги водопостачання та економічно обґрунтованої вартості, затвердженої рішенням сесії № 79 – V від 06.09.2006, даної послуги по смт. Чорноморське та с. Гвардійське на 2008 рік» затверджено норми споживання водопостачання. Після затвердження даного рішення норми водопостачання для смт. Чорноморське та с. Гвардійське до теперішнього часу не переглядались.

Пунктом 2 статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, контроль за їх дотриманням віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг.

До того ж, статтею 9 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що контроль за дотриманням стандартів, нормативів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг здійснюють центральні органи виконавчої влади та інші уповноважені на це органи виконавчої влади, а також органи місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень.

Згідно зі статтею 1 розділу 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води; централізоване водовідведення - господарська діяльність із відведення та очищення комунальних та інших стічних вод за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, трубопроводів, пов'язаних єдиним технологічним процесом.

Гарантії прав споживачів у сфері питної води та питного водопостачання визначені статтею 7 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання». Так, держава гарантує захист прав споживачів у сфері питної води та питного водопостачання шляхом, зокрема: забезпечення кожної людини питною водою нормативної якості в межах науково обґрунтованих нормативів питного водопостачання залежно від району та умов проживання; зобов'язання підприємств питного водопостачання здійснювати заходи щодо забезпечення нормативів питного водопостачання та додержання державних стандартів у сфері питної води та питного водопостачання.

Згідно ст. 29 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» у сфері питної води та питного водопостачання встановлюються, в тому числі, нормативи питного водопостачання.

Порядок розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до статті 32 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» за надання послуг з питного водопостачання споживач вносить плату за нормами і тарифами, що регулюються у встановленому законодавством порядку.

Порядок справляння плати за надання послуг з питного водопостачання встановлюється законодавством.

Тарифи на послуги з питного водопостачання розраховуються на підставі галузевих нормативів витрат і повинні повністю відшкодовувати експлуатаційні витрати та забезпечувати надійну роботу об'єктів централізованого питного водопостачання і водовідведення.

Порядок розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.04р. №1107 (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 2 Порядку - норматив (норма) питного водопостачання - розрахункова кількість питної води, яка необхідна для забезпечення питних, фізіологічних, санітарно-гігієнічних та побутових потреб однієї людини протягом доби у конкретному населеному пункті, на окремому об'єкті або транспортному засобі.

Нормативи питного водопостачання використовуються для визначення обсягів постачання питної води у разі відсутності або тимчасової несправності засобів обліку споживання питної води.

Перегляд нормативів питного водопостачання, згідно з пунктом 3 Порядку, здійснюється один раз на три роки, а у разі необхідності допускається їх достроковий перегляд.

Такий перегляд ЖКГ Чорноморської СР не проводився.

Пунктом 4 Порядку передбачено, що нормативи питного водопостачання у конкретному населеному пункті розробляються та науково обґрунтовуються згідно з Методикою визначення нормативів питного водопостачання населення спеціалізованими науково-дослідними організаціями на замовлення місцевих адміністрацій або органів місцевого самоврядування та затверджуються ними після погодження з місцевими органами виконавчої влади з питань охорони здоров'я, охорони навколишнього природного середовища та водного господарства.

Методика визначення нормативів питного водопостачання населення розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства за погодженням з центральними органами виконавчої влади з питань охорони здоров'я, охорони навколишнього природного середовища та водного господарства.

Таким чином, бездіяльність Чорноморської селищної ради, яка полягає у невиконанні делегованих повноважень, наданих п.3 ст.7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та Постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року №1107 та покладених обов'язків, може призвести до того, що ЖКГ Чорноморської СР

користуючись своїм монопольним становищем, бездіяльністю та відсутністю належного контролю з боку органів місцевого, має можливість вчиняти дії, які можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом запровадження власних умов реалізації товарів (послуг) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4. ЖКГ Чорноморської СР розрахунок вартості опломбування приборів обліку (водомір) подало на встановлення Чорноморській селищній раді, та, як наслідок, її застосовувало.

Додатком № 2 до рішення № 485 –VI від 10.12.2013р. Чорноморської селищної ради, була встановлена вартість на опломбування лічильника для населення – 38,88 грн. (у т.ч. ПДВ) та для інших – 58,32 грн. (у т.ч. ПДВ).

Також Додатком № 2 до рішення № 485 –VI від 10.12.2013р. Чорноморської селищної ради, була встановлена вартість на реєстрацію прибору обліку абонентів: для населення – 18,68 грн. (у т.ч. ПДВ), для інших – 29,66 грн. (у т.ч. ПДВ).

Відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення і фізичною особою та юридичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання водовідведення регулюються Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.05р. №630 (далі – Правила).

Згідно з Правилами, виконавець зобов'язаний забезпечувати за заявою споживача взяття на абонентський облік у тижневий строк квартирних засобів обліку (п.п.9.п.32 Правил).

Відповідно до п.5.10 Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.08 №190 «Засоби обліку в місцях їх приєднання до трубопроводів повинні бути опломбовані представником виробника і захищені від несанкціонованого втручання в їх роботу. Неопломбовані засоби обліку до експлуатації не допускаються». Згідно п.5.23 даних Правил «Розрахунки за використану воду згідно з показами засобів обліку здійснюється з моменту опломбування їх з'єднувальних частин до вузла обліку представником виробника».

Таким чином, неопломбовані засоби обліку до експлуатації не допускаються, з метою взяття на абонентський облік засобів обліку споживачі звертаються до виконавця послуг із заявою для прийняття на облік та опломбування лічильників води.

Згідно з пунктом 24 Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.11р. №869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», до складу витрат на збут включаються витрати «...на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж) засобів обліку води, які є власністю ліцензіата.

Опломбування засобів обліку води безпосередньо пов'язано із наданням послуг на товарному ринку «централізованого водопостачання», зокрема з обліком наданих послуг з водопостачання.

Пунктом 9 «Порядку обліку та оплати послуг» Правил визначено, що у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установа засобів обліку води і теплової енергії (далі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача. Квартирні засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік.

Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення у населених пунктах України, затвердженими наказом

Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.08р. №190 (пункт 5), передбачено, що:

- обладнання вузла обліку здійснюється за рахунок споживачів (п. 5.3);
- приймання в експлуатацію вузла обліку та реєстрація засобів обліку здійснюються за участю представника виробника (п. 5.5);
- засоби обліку в місцях їх приєднання до трубопроводів повинні бути опломбовані представником виробника і захищені від несанкціонованого втручання в їх роботу, яке може порушити достовірний облік кількості отриманої води. Засувки на обвідних лініях повинні бути опломбовані виробником. Неопломбовані засоби обліку до експлуатації не допускаються(п.5.10).

Згідно з пунктом 5.4 Правил періодична перевірка, обслуговування та ремонт засобів обліку проводяться відповідно до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», а також інших нормативно-правових актів, які регулюють цю сферу діяльності.

Відповідно до ст.28 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» порядок подання фізичними особами, що не є суб'єктами підприємницької діяльності, - власниками засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань якими використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду) на періодичну перевірку цих засобів та оплати за роботи, пов'язані з перевіркою, встановлюються Кабінетом Міністрів України. Періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) зазначених засобів вимірювальної техніки здійснюються на рахунок підприємств та організацій, які надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Пунктом 5.15 Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення у населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.08р. №190, встановлено, що перевірка, ремонт та обслуговування засобів обліку, що належать споживачам (крім квартирних), виконуються за їх рахунок. Тобто, даним пунктом не передбачено стягнення плати із споживачів за опломбування засобів обліку води.

Виходячи з наведеного вище, споживач зобов'язаний обладнати вузол обліку за власний рахунок та надати можливість виконавцю послуг здійснити його опломбування з метою захисту від несанкціонованого втручання в роботу засобу обліку, яке може порушити достовірний облік кількості отриманої води. Тобто, опломбування засобів обліку не є послугою, що надається Підприємством для споживача і необхідна споживачу з метою отримання послуг централізованого водопостачання. Пломбування необхідно Підприємству з метою дотримання вимог Правил та достовірного обліку кількості отриманої води. Споживач, у свою чергу, з метою отримання послуг централізованого водопостачання здійснює обладнання вузла обліку та сплачує за отримані послуги з централізованого водопостачання та водовідведення згідно з затвердженими в установленому порядку тарифами.

Враховуючи вищевикладене, оплата за опломбування місць встановлення водолічильників споживачам послуг та взяття їх на облік, чинними нормативно-правовими актами не передбачена.

Однак, ЖКГ Чорноморської селищної ради здійснило розрахунок вартості опломбування приборів обліку (водомір) та взяття їх на облік, подало його на погодження Чорноморській селищній ради, та, як наслідок, її застосовувало.

Відповідно до ст. 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, які встановлюються Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг України), транспортні та інші послуги.

На підставі вищенаведеного, дії Чорноморської селищної ради у вигляді погодження рішенням №485 –VI від 10.12.2013р. вартості виконання робіт з опломбування встановлених приборів обліку (водомір) та взяття їх на облік, яка не передбачена чинними нормативно-правовими актами, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції ЖКГ Чорноморської СР.

5. Додатком 1 до рішення № 485-VI від 10.12.2013р. Чорноморської селищної ради затверджено розцінки для обрахування розміру плати за видачу технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта архітектури для водопостачання та водовідведення. Види робіт, які зазначаються у додатку: прийняття та реєстрація документів замовника, аналіз поданих матеріалів, вивчення та аналіз стану мереж, виїзд на місце для підключення об'єкта до мережі, обстеження умов підключення об'єкту до мережі, розроблення змісту, складання текстової частини, ведення реєстру виданих матеріалів, погодження з керівництвом, технічне оформлення реєстрація та видача матеріалів замовнику, погодження проектної документації на відповідність наданим технічним умовам та чинним нормативно правовим актам.

У розумінні статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» технічні умови (надалі – ТУ) - це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення систем питного водопостачання, які мають відповідати його розрахунковим параметрам.

В процесі приєднання/підключення об'єктів завершеного будівництва до інженерних мереж водопостачання та водовідведення Підприємство видає ТУ на підключення до мереж водопостачання та водовідведення, погоджує проектну документацію та укладає договори .

Відповідно до статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (надалі Закон), ТУ - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водо-, тепло-, енерго- і газопостачання, каналізації, радіофікації, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод, телефонізації, телекомунікації, диспетчеризації, пожежної та техногенної безпеки. Виконання ТУ є обов'язковим для всіх замовників, проектувальників та будівельників.

Згідно з статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» правами та обов'язками підприємств питного водопостачання є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання.

Пунктом 4.1. Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 07.10.2008р. за № 936/15627 (надалі – Правила №190) визначено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення підприємства водопровідно-каналізаційного господарства видають замовникам ТУ про можливість приєднання. ТУ - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта архітектури, які мають відповідати його розрахунковим параметрам, у тому числі водопостачання та водовідведення.

Послуга з видачі ТУ на приєднання/підключення до мереж централізованого водопостачання та водовідведення немає взаємозамінних товарів, так як без отримання і виконання ТУ забороняється приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення.

Підприємство надає дану послугу на платній основі.

Форма ТУ наведена в додатку 1 до Правил № 190. Ці Правила є обов'язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному

управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з якими виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод.

Відповідно до зазначених Правил № 190, для одержання ТУ замовник послуг централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника таких послуг:

- заяву;
- опитувальний лист за формою згідно з додатком 2;
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території.

ТУ мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику ТУ згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

Згідно з п. 4.2. Правил № 190 вартість послуг з надання технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат та вартості одного людино-дня.

За таких умов, замовляючи ТУ на приєднання до мереж водопостачання або ТУ на приєднання до мереж водовідведення, замовники сплачували кошти в повному обсязі, як за ТУ на водопостачання та водовідведення, хоча Підприємство не виконувало роботи чи то по визначенню умов водопостачання, чи то по визначенню умов водовідведення, що призвело до понесення споживачами (замовниками) додаткових витрат.

Таким чином, Підприємством не встановлено диференційованих норм часу на визначення умов водопостачання та умов водовідведення, завищено нормо години на розроблення змісту та видачу ТУ на приєднання до систем водопостачання та водовідведення, що в свою чергу призвело до встановлення необґрунтованої та завищеної їх вартості.

Також, Підприємством до видів робіт включено розроблення змісту та складання текстової частини, які вже передбачені Правилами.

Застосування необґрунтованих трудовитрат послуг з видачі ТУ на приєднання/підключення до централізованих систем водопостачання та водовідведення і відповідно встановлення їх вартості на економічно необґрунтованому рівні стало можливим у зв'язку з тим, що Підприємство займає монопольне (домінуюче) становище на означеному ринку та не зазнає конкуренції на ньому, тобто може диктувати свої умови.

На підставі вищенаведеного, дії Чорноморської селищної ради у вигляді погодження рішенням №485 –VI від 10.12.2013р. розцінок для обрахунку розміру плати за видачу технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта архітектури для водопостачання та водовідведення, яка не передбачена Правилами № 190, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції ЖКГ Чорноморської СР.

Враховуючи зазначене та керуючись ст.ст. 7,12,14,17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», ст.48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 21.02.2001р. № 32-Р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 30.03.2001р. за № 291/5482, пунктом 5, 32, 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених Розпорядженням Антимонопольного

комітету України від 19.04.1994р. № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994р. за № 90/299 (зі змінами та доповненнями), адміністративна колегія Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

ПОСТАНОВИЛА :

1. Визнати дії Чорноморської селищної ради, у вигляді встановлення рішення №682-VI від 14.05.2015р економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення ЖКГ Чорноморської СР, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст. 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень ЖКГ Чорноморської СР.

2. Визнати дії Чорноморської селищної ради щодо створення для ЖКГ Чорноморської СР умов, за яких воно не змогло забезпечити відповідне повідомлення споживачів про зміну вартості комунальних послуг з посиланням на рішення Чорноморської селищної ради відповідно до вимог ч.5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді створення умов для вчинення ЖКГ Чорноморської СР порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

3. Визнати бездіяльність Чорноморської селищної ради, яка полягає у невиконанні делегованих повноважень, наданих п.3 ст.7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та Постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року №1107 та покладених обов'язків, що призведе до того, що ЖКГ Чорноморської СР користуючись своїм монопольним становищем, бездіяльністю та відсутністю належного контролю з боку органів місцевого, має можливість вчиняти дії, які можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом запровадження власних умов реалізації товарів (послуг), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4. Визнати дії Чорноморської селищної ради у вигляді погодження рішенням №485 – VI від 10.12.2013р. вартості виконання робіт з опломбування встановлених приборів обліку (водомір) та взяття їх на облік, яка не передбачена чинними нормативно-правовими актами, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції ЖКГ Чорноморської СР.

5. Визнати дії Чорноморської селищної ради у вигляді погодження рішенням №485 – VI від 10.12.2013р. розцінок для обрахування розміру плати за видачу технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта архітектури для водопостачання та водовідведення, яка не передбачена Правилами № 190, та є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції ЖКГ Чорноморської СР.

Голова колегії

Ю.І. Кравець

Виконавець

В.Є. Отцел

Узгоджено:

Присутні члени колегії:

О.В. Кузнєцова

В.В.Масін

І.І.Клабукова

М.Ю.Юревська

Секретар колегії:

Н.П. Дротенко